

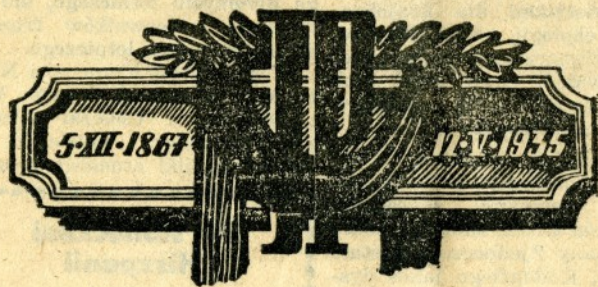
SZANUJ WYSILEK DRUKARZY I KOLPORTERÓW!
ODDAJ PISMO W PEWNE RĘCE. NIE NISZCZ.

BIULETYN informacyjny

Rok IV

Warszawa, 14 maja 1942 r.

Nr 19 (123)

W siódmą rocznicę śmierci marsz. J. Piłsudskiego, zwycięskiego Naczelnego Wodza w poprzedniej wojnie naszej, podajemy wybrane z Pism i Przemówień jego myśli, które nabierają w chwili obecnej szczególnego znaczenia dla nas, żołnierzy Polski Podziemnej.

„Tam, gdzie spotyka się dwie siły, muszą się one albo połączyć, albo walczyć ze sobą, a my nie chcemy połączenia z Niemcami.”

— A jeżeli okoliczności zmuszą Polaków?

— Gdybyśmy byli zmuszeni połączyć się bądź z Niemcami, bądź też z bolszewikami, znaczyłoby to, że nasze dzieło nie było doprowadzone do końca. Cywilizacyjna misja Polski zostałaby niepełniona. (Wywiad korespondenta „Timesa” 8.X.1919).

„Polskę czekają być może i ciężkie przeżycia. Podczas kryzysów — powtarzam — strzeżcie się agentur. Idźcie swoją drogą, służąc jedynie Polsce, młując tylko Polskę i nienawidząc tych, co służą obcym.”

„...potrzeba umieć być ofiarnym. Tam gdzie chodzi o życie, tam gdzie chodzi o kraw, jest to ofiara najłatwiejsza, choć w laury owita. To jest ofiara, na którą Polak napewno się zdoła. Idźcie o ofiarę cięższą, idźcie o ofiarę.”

SZANUJUCIE WYSILEK DRUKARZY I KOLPORTERÓW!
ODDAJCIE PISMO W PEWNE RĘCE! — NIE NISZCZCIE!

SPRAWY POLSKIE

R. I

Dnia 10 maja 1942 roku.

Nr. 4

5.XII.1867

J. P.

17.V.1935

Za kilka dni minie siódma rocznica śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego, zwycięskiego Naczelnego Wodza w poprzedniej wojnie, Wielkiego Budowniczego Państwa.

Józef Piłsudski był, jest i będzie symbolem Ojczyzny Odrodzonej, był, jest i będzie Jej nauczycielem. Wielkość Jego nie tylko w Jego czynach, lecz w myślach, które w perspektywie czasu nabierają cech proroctwa i głębokiej prawdy.

Myśli Jego mają zwłaszcza w chwili obecnej szczególną wagę dla nas, Żołnierzy Polski Podziemnej.

„Tam, gdzie spotykają się dwie siły, muszą się one albo połączyć, albo walczyć ze sobą, a my nie chcemy połączenia z Niemcami.” „Gdybyśmy byli zmuszeni połączyć się bądź z Niemcami, bądź z bolszewikami, znaczyłoby to, że nasze dzieło nie było doprowadzone do końca. Cywilizacyjna misja Polski zostałaby niepełniona.”

„Polskę czekają być może i ciężkie przeżycia. Podczas kryzysów — powtarzam — strzeżcie się agentur. Idźcie swoją drogą, służąc jedynie Polsce, młując tylko Polskę i nienawidząc tych, co służą obcym.”

Stronice tytułowe paru numerów prasy podziemnej Armii Krajowej. „Biuletyn Informacyjny” i „Wiadomości Polskie”, wydawnictwa Biura Informacji i Propagandy AK (BIP), drukowane były w Tajnych Wojskowych Zakładach Wydawniczych (TWZW) w Warszawie, „Sprawy Polskie” — w tajnej drukarni w Kielcach

WIADOMOŚCI POLSKIE

Dn. 5.V.1943

Nr. 8 (88)

ÓSMĄ ROCZNICĘ ŚMIERCI MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO

PORAZ JUŻ ÓSMY, A CZWARTY W NIEWOLI STAJEMY MYŚLĄ I SERCEM W GROBU MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO W ROCZNICOWY DZIEŃ JEGO ZGONU.

W MILCZENIU I SKUPIENIU DUCHA SKŁADAMY HOŁD PROCHOM WIELKIEGO POLAKA.

DZIS BARDZIEJ MOŻE NIŻ KIEDYKOLWIEK WRACAMY MYŚLĄ KU JEGO ŚCIĘCIU, PEŁNEMU OFIAR I SAMOZAPARCIA SIĘ, ŻYCIU WYPEŁNIONEMU NIESTANNYM CZYNEM I TROSKĄ, CZY TO PRZY PODEJMOWANIU — WBRĘW WSZELKIEJ NADZIEI — WALKI ZBROJNEJ O NIEPODLEGŁOŚĆ, CZY TO PRZY TWORZENIU KADR PRZYSZŁEGO WOJSKA, CZY PRZY ROZPRAWIE OREZNEJ O POLSKĘ LUB PRZY WSPANIAŁYM ZWYCIĘSTWIE ROKU 1920, Z KTÓREGO OKRZEPIŁA NOWA OJCZYZNA A. MŁODE WOJSKO ZACZERPNĘŁO DUCHA WALKI I ZEBRAŁO ŻNIWO SŁAWY.

W CIĘŻKICH CHWILACH OBECNYCH, GDY W PODZIEMIACH WYKUWAMY NOWE SIŁY ZBROJNE RZECZYPOSPOLITEJ, ILEŻ DUCHOWYCH I TECHNICZNYCH WSKAZAŃ ŻOŁNIERSKICH CZERPIEMY Z JEGO BOGATYCH DOŚWIADCZEŃ, Z JEGO TRUDÓW I POWODZEŃ W WIELOLETNIEJ WALCE O WOLNĄ I NIEZALEŻNĄ POLSKĘ!

JÓZEF PIŁSUDSKI W TAJNEJ PRASIE AK

Związek Walki Zbrojnej przemianowany w lutym 1942 na Armię Krajową był wojskiem w konspiracji. Armia Krajowa była częścią Polskich Sił Zbrojnych podległą konstytucyjnym suwerennym władzom Rzeczypospolitej. Miała strukturę tajnej wojskowej organizacji, łączyła Polaków i innych obywateli polskich niezależnie od poglądów politycznych we wspólnej walce o wyzwolenie ojczyzny. Żołnierzami AK byli ludzie z różnych środowisk, różnych warstw społecznych i ugrupowań politycznych, mężczyźni, kobiety i młodzież. Nadrzędną sprawą, która łączyła wszystkich sprysiężonych była wspólna dla całego narodu walka o wolność i niepodległość Polski oraz nieugięta, bezkompromisowa postawa wobec naszych wrogów.

ta rządu na kraj') oraz polemikę i wymianę depeš między krajem, naczelnym wodzem i kierownikiem pracy na kraj gen. Sosnkowskim. Komendant główny ZWZ gen. Stefan Rowecki zajął następujące stanowisko, wyrażone w depešy do gen. Sikorskiego i gen. Sosnkowskiego.

„W „Insurekcji“, miesięczniku dla kadry, pojawił się w maju br. artykuł poświęcony pracy wojskowej marszałka J. Piłsudskiego i nawiązujący wyłącznie do analogii pracy wojskowej w latach 1908-1920 oraz obecnej konspiracji. Wywołał on ostry sprzeciw części stronnictw PKP (Politycznego Komitetu Porozumiewawczego) oraz delegata rządu żądającego wycofania z kolportażu. Zmuszony byłem temu przeciwstawić się: 1) stosownie do me-

rolę w nim poszczególnych armii i dowództw, powołanie rządu obrony narodowej z Witosem jako premierem i Daszyńskim jako wicepremierem, wreszcie rozstrzygające uderzenie znad Wieprza, dowodzone osobiście przez naczelnego wodza Józefa Piłsudskiego, bezładny odwrót wojsk rosyjskich i zwycięskie zakończenie wojny z „nawałą ze wschodu, niosącą na bagnietach czerwonego wojska ustrój komunistyczny całej Europie... i zagładę, grożącą naszemu narodowi i młodemu, niezorganizowanemu jeszcze państwu”.

Oto zakończenie tego 3-stronicowego artykułu:

„Chociaż dla zwycięskiego zakończenia wojny trzeba było...

Halina Czarnocka

1935”. Pod tym następuje tekst: „W SIÓDMĄ ROCZNICĘ ŚMIERCI MARSZ. J. PIŁSUDSKIEGO, ZWYCIĘSKIEGO NACZELNEGO WODZA W POPRZEDNIEJ WOJNIE NASZEJ, PODAJEMY WYBRANE Z PISM I PRZEMÓWIEN JEGO MYŚLI, KTÓRE NABIERAJĄ W CHWILI OBECNEJ SZCZEGÓLNEGO ZNACZENIA DLA NAS, ŻOŁNIERZY POLSKI PODZIEMNEJ”.

Po tym następują liczne cytaty. W „Wiadomościach Polskich“, dwutygodniku, który wyrażał opinie kierowniczych kół AK i cieszył się wielkim uznaniem przez swój wysoki poziom, czytamy w numerze z 5 maja 1943 na stronie tytułowej:

w latach 1918-20. Oto fragment artykułu:

„Pod względem zewnętrzno-politycznym sytuacja nasza w listopadzie 1918 mogła być słusznie uważana pod pewnymi względami za pomyślniejszą. Przebieg wypadków roku 1917 i 1918 doprowadził stopniowo do poważnego rozkładu wszystkich sił działających w naszym sąsiedztwie, wytworzył warunki do stanu, który dzięki planowemu i szybkiemu skoncentrowaniu polskiego wysiłku wojskowego w rękach Józefa Piłsudskiego stał się w roku 1919 i 1920 faktem decydującego znaczenia, a który wyrażał się w tym, że już w roku 1919 najważniejszą siłą na ówczesnym wschodzie Europy był żołnierz polski. Dzisiejsza rzeczywistość zdaje się być od tego stanu dość daleka. Nie-

Mocarstwa sojusznicze, dla których Polska do niedawna była natchnieniem w walce o prawa ludzkości, zdają się wobec własnych kłopotów usuwać naszą sprawę na plan dalszy, pozostawiając jej rozstrzygnięcie biegowi wydarzeń.

W tym położeniu żywo przychodzi na pamięć tak niedawne jeszcze dzieje, gdy z chaosu poprzedniej wojny zrywaliśmy się po wiekowej niewoli do niepodległego istnienia, gdy z nicości politycznej zarysowały się dopiero kształty państwa, gdy mocarstwa zwycięskie z niedowierzaniem i nieufnością przyglądały się naszym poczynaniom, gdy ustalaliśmy nasze granice własnym czynem orężnym.

Z historią tamtych czasów związana jest nieodłącznie postać Józefa Piłsudskiego. Jemu to, jako

szczych wrogów.

Prasa konspiracyjna Armii Krajowej, pełniąc rolę informacyjną i wychowawczą wśród szeregow żołnierskich Polski Podziemnej, wielokrotnie w artykułach swych sięgała do wzorów z naszej przeszłości historycznej. Niemała w tym rolę grała postać konspiratora, rewolucjonisty, twórcy polskiej siły zbrojnej po wieloletniej niewoli i zwycięskiego wodza z roku 1920 — Józefa Piłsudskiego.

Oto kilka cytat z prasy konspiracyjnej Armii Krajowej.

„Biuletyn Informacyjny“, najpopularniejszy tygodnik, wydawany przez ZWZ od 5 listopada 1939, a następnie przez AK, o nakładzie sięgającym 50.000 egzemplarzy — takimi słowami kończy artykuł wstępny pt. „Jedenasty listopad“ w numerze z dnia 8.XI.1940:

„Nie ma wśród nas wodza naszych listopadowych poprzedników — Józefa Piłsudskiego, z Jego geniuszem intuicji politycznej, żelaznym charakterem i patriotyczną pasją. Dotkliwy ten brak musimy powetować jednością narodową i powszechnym skupieniem się wokół naszych sztandarów, Prezydenta Rzeczypospolitej i Wodza Naczelnego“.

„Insurekcja“, miesięcznik fachowo-wojсковy, sporo miejsca poświęcał zagadnieniom ogólnym i ideowym. Podobnie jak i w innych pismach ZWZ, w majowym numerze „Insurekcji“ ukazał się artykuł wstępny o marszałku Józefie Piłsudskim. Wywołał on interwencję i sprzeciw części stronnictw politycznych i ówczesnego delega-

tażu. Zmuszony byłem temu przeciwstawić się: 1) stosownie do mej depeszy 43c²); 2) celem niedopuszczenia, aby ocena ściśle wojskowej działalności pierwszego marszałka, różnie ujmowana przez stronnictwa, wprowadziła zamęt w szeregi wojska, którego obowiązkiem żołnierskim jest honorowanie imienia śp. marszałka, jako symbolu konspiracyjnej walki o niepodległość. Proszę o instrukcję naczelnego wodza w podobnej sprawie na przyszłość, gdyż ingerowanie polityków w pracę wychowawczą ściśle wojskową jest w najwyższym stopniu szkodliwe dla wartości wojska. Wspomniany artykuł był z cyklu artykułów wychowawczych o byłym zwycięskim i obecnym walczącym naczelnym wodzu oraz rocznicy 15 sierpnia, konieczny dla podtrzymania ducha i cierpliwości żołnierzy tracących nieustannie swych towarzyszy w drażliwych warunkach konspiracyjnych. (—) Kalina³) 113. 14.VI.41“.

Wyżej wymieniony artykuł wstępny w zeszyt 5 „Insurekcji“ z maja 1941 nosi tytuł: „Żołnierz Podziemny — Brygadier — Wódz“.

W „Insurekcji“, zeszyt 8 w 1941 r., artykuł wstępny pt. „Sierpień 1920 r.“ omawia wojskowe operacje na froncie polsko-bolszewickim, sytuację na dalekich od stolicy polach walk wczesną wiosną 1920 roku, groźbę ofensywy bolszewickiej, kontrakcję polskiego naczelnego dowództwa umowę z Petlurą i wyprawę kijowską, które jednak zawiody pokładane nadzieje. Omawia nasz odwrót i

czuć po miesiącu jeszcze jedną ciężką bitwę, sierpniowa operacja warszawska jest punktem zwrotnym w tej wojnie i w dziejach Polski. Jest też świadectwem żywotności naszego narodu. Jego wola istnienia i walki, zdrowy instykt, który kazał mu wszystkie swe siły wyczerpać dla zwycięstwa, wiara i zaufanie żołnierza do dowódców, ich zimna krew — wszystko to złożyło się na ten wspaniały wynik. W pierwszych dniach sierpnia wszystko się wali, położenie jest pozornie beznadziejne. W dwa tygodnie później jesteśmy zwycięzcami!! Tego potrafił dokonać solidarny zryw wszystkich klas i stanów, wszystkich sił narodowych.

Niech to wspomnienie tragicznych chwil będzie oparciem duchowym dla tych, którzy dziś jego potrzebę odczuwają. Niech będzie źródłem siły moralnej dla wszystkich Polaków w tych ciężkich chwilach, które nas może jeszcze czekają. Niech nam przypomni, że jak w 1920 roku tak i w niedalekiej może przyszłości trzeba będzie ze zgnębnego narodu wykrzesać wielkie siły i że jest to tylko wtedy możliwe, gdy duch zgody i poświęcenia zapanie wśród nas“.

W „Biuletynie Informacyjnym“ z 14 maja 1942 r. strona tytułowa zawiera ozdobną winietę z literami „J.P.“, otoczonymi wieńcem laurowym ze wstęgami. Data z lewej strony — „5.XII.1867“, data z prawej strony — „12.V.“

Nowość wydawnicza

JAN LECHOŃ DZIENNIK (III)

Trzeci tom (ostatni) „Dziennika“
w oprawie i obwolucie zawiera 750 stron

W indeksie ponad 2.000 nazwisk

Cena £4.50 \$11.00. Przesyłka 25p.

POLSKA FUNDACJA KULTURALNA

9 Charleville Road, London W.14

Prenumerujcie „TYDZIEŃ POLSKI“

nie tytułowej:

„W ósmą rocznicę śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego. Po raz już ósmy, a czwarty w niewoli stajemy myślą i sercem u grobu Marszałka Józefa Piłsudskiego w rocznicowy dzień Jego zgonu.“

W milczeniu i skupieniu ducha składamy hołd prochom Wielkiego Polaka. Dziś bardziej może niż kiedykolwiek zwracamy myślą ku Jego życiu, pełnemu ofiary i samozaparcia się, życiu wypełnionemu nieustannym czynem i troską, czy to przy podejmowaniu — wbrew wszelkiej nadziei — walki zbrojnej o Niepodległość, czy to przy tworzeniu kadr przyszłego wojska, czy przy rozprawie orężnej o Polskę lub przy wspaniałym zwycięstwie roku 1920, z którego okrzepła nowa Ojczyzna a młode wojsko zaczerpnęło ducha walki i zebralo żniwo sławy.

W ciężkich chwilach obecnych, gdy w podziemiach wykuwamy nowe siły zbrojne Rzeczypospolitej, ileż duchowych i technicznych wskazań żołnierskich czerpiemy z Jego bogatych doświadczeń, z Jego trudu i powodzeń w wieloletniej walce o wolną i niezależną Polskę!“

W „Wiadomościach Polskich“ z dnia 10 listopada 1943 artykuł wstępny pt. „Po latach dwudziestu pięciu“ daje analizę walk Polski o jej niepodległość od powstania listopadowego 1830/31, ze szczególnym uwzględnieniem walk

od tego stanu dość daleka. Niebezpieczeństwo nacisku wojenno-politycznego ze wschodu jest zagadnieniem, z którym zarówno społeczeństwo jak koła oficjalne polskie muszą się dzisiaj liczyć co najmniej równie troskliwie jak liczyliśmy się z nim w listopadzie roku 1918, by sprostać mu dopiero w krwawych zmaganiach lat następnych“.

„Insurekcja“ z marca 1944 zawiera duży 6-stronicowy artykuł wstępny pt. „Bezdzany“. Omawiane w nim są różnice między działaniami dywersyjnymi a regularną walką. Artykuł kończy się jak następuje:

„Prowadząc obecnie nieprzerwaną akcję dywersyjną i przygotowując coraz to nowe działania, korzystnym będzie przypomnieć sobie jeden z fragmentów bojowej akcji rewolucyjnej, oddzielonego już od nas wprawdzie przestrzenią kilku dziesiątków lat, jednak pozostającego zawsze przykładem pod względem jej przemyślenia, organizacji, przygotowania i kierownictwa — wykonanego przez mistrza jakim był w tego rodzaju działaniach późniejszy marszałek Polski Józef Piłsudski“.

W „Agencji Prasowej“ z dnia 27 kwietnia 1944 r. artykuł wstępny nosi tytuł: „W rocznicę śmierci Józefa Piłsudskiego“. Oto jego tekst:

„Nie skończyła się jeszcze przewlekła a nieustępliwa walka z najazdem niemieckim, nie skończyła się męka narodu, która okupiła ma upragnione odzyskanie wolności, gdy nowe czarne chmury ciągną ku Polsce od wschodu.“

zefa Piłsudskiego. Jemu to, jako Naczelnemu Wodzowi, dane było zespolić i poprowadzić ku zwycięstwu wszystkie najlepsze wartości żołnierskie narodu; Jemu dane było przeciwstawić się wszystkim złym mocom zewnętrznym, mimo wątpliwości i obaw w łonie własnego społeczeństwa. On to przekonał nas o tej prawdzie, że w walce o swoje prawa i o swoją przyszłość naród może polegać jedynie na własnych siłach, że jedynie świadoma wola i uparty czyn dają szansę zwycięstwa, że nie ma tak ciężkich warunków, w których naród, wolność miłujący, miałby prawo zwątpić w swe siły i w swoją przyszłość.“

Toteż hołdem żołnierskim, hołdem najgłębszym, jaki możemy dziś złożyć ceniom Józefa Piłsudskiego, będzie największy wysiłek woli, by w sercach naszych wykrzesać do ostatka ową niezniszczalną siłę ducha, która Wielkiego Wodza wiodła ku zwycięstwu i od której cała nasza przyszłość zależy.

Józef Piłsudski mówił: „Hołdowałem od dzieciństwa dumnej zasadzie: chcieć — to móc, lecz chcieć tak, by wszystkie części ciała były skupione w tej woli chcenia, by we wszystkich komórkach mózgu tkwił ten cel, by we wszystkich cząsteczkach krwi ta siła chcenia żyła i trwała“.

¹) Cyryl Ratajski.

²) Depesza gen. Roweckiego z 16 lutego 1941 odpierająca zarzuty polityków przeciw ZWZ.

³) „Kalina“ to pseudonim gen. Roweckiego, dowódcy AK, w korespondencji z naczelnym wodzem i sztabem w Londynie.

M&K (Knitwear) Mfg. Co. Ltd.,

100 BERMONDSEY ST, LONDON S.E.1. Tel. 407.5352

OFERUJE duży wybór swetrów, golfów, polo męskich i damskich (bri-nylon) własnej produkcji po cenach fabrycznych

MATERIALY: imitacje futer, crimplinę na suknie damskie i ubrania męskie.

PERUKI

Maszyny do produkcji lodów włoskich,
do wyrobu wafli i chłodzenia lekkich napoi
Szwedzkie maszyny do liczenia („Facit“)

Najbliższa stacja kolejki podziemnej: London Bridge

SPRZEDAŻ NA MIEJSCU

WYSYŁKA PACZEK DO KRAJU I DO ROSJI

8022

JOHN LONDON
DISTRIBUTION LTD.

142, High Road, Willesden,
London, N.W.10. Tel. 01-451.0572

HURTOWNIA TOWARÓW POSZUKIWANYCH W POLSCE

PERUKI (najnowsze typu), FUTRA, CREMPLINY
CARDIGANY, SWETRY MĘSKIE I DAMSKIE
i bardzo wiele innych towarów

Zamówienia pocztą lub na miejscu

Paczki do Polski wysyłamy w dniu zamówienia

SPRZEDAŻ DETALICZNA I HURTOWA

Ceny konkurencyjne. Cenniki na żądanie

Sklep otwarty od poniedziałku do soboty, godz. 10—8

Kolejka: Willesden Green. Autobusy: 52, 8, 176, 266, 260

8053